

Aprob,

Avocatul Poporului,

Victor Ciorbea

RAPORT

privind vizita efectuată la Centrul de Reținer și Arestare Preventivă Neamț,
județul Neamț

Sumar:

Prezentul raport, întocmit ca urmare a vizitei inopinate la Centrul de Reținer și Arestare Preventivă Neamț, județul Neamț, este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

1. Cadrul general și organizarea vizitei.
2. Constatările rezultate din vizita efectuată.
3. Recomandări.

1. Cadrul general și organizarea vizitei

În temeiul art. 14 alin. (1) și art. 29⁷ alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în data de 09.06.2016 a avut loc o vizită inopinată la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Neamț, județul Neamț.

Obiectul vizitei l-a constituit verificarea condițiilor de detenție și a tratamentului aplicat persoanelor private de libertate din unitatea respectivă, precum și verificarea unor aspecte sesizate în petițiile înregistrate la instituția Avocatul Poporului.

La vizita la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Neamț, județul Neamț, au participat: reprezentanții Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție (_____ și _____ – Centrul Zonal Bacău); domnul Dr. _____, medic primar de familie și domnul _____, reprezentantul Asociației „Pro Democrația” Piatra Neamț.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată

a) referitor la capacitatea de cazare, gradul de ocupare și structura Centrului

Din partea Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Neamț au participat la discuții și la vizitarea acestuia domnul Comisar șef de poliție Tablan Costel-Paul, Șef al Inspectoratului de Poliție Județean Neamț, domnul Comisar șef de poliție Andrieș Ioan, Adjunct al Șefului Inspectoratului de Poliție Județean Neamț, domnul Comisar șef George Dăscălescu – Șef Centru, șefi secție, medicul și asistenta medicală din Centru etc.

Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Neamț funcționează la demisolul clădirii Inspectoratului de Poliție Județean Neamț și are în componență 15 camere de cazare, dintre care 4 sunt de dimensiuni mari (11,90 m²-12,20 m²) și 11 sunt de dimensiuni mici (5,50 m²-6,40 m²). Din informațiile prezentate de reprezentanții Centrului a rezultat că acesta are o capacitate de 31 de locuri, din care doar 11 erau ocupate la momentul efectuării vizitei. Dintre cele 31 de locuri, numai pentru 12 locuri se asigura normativul de 4 m² alocați unei persoane, iar 19 locuri nu respectau standardul stabilit de lege.

Media persoanelor custodiate în Centru în anul 2015 a fost de 18 deținuți, cu un minim de 4 persoane și un maxim de 31 de persoane. De menționat faptul că tinerii cu vârste cuprinse între 18 și 22 ani erau cazați separat de restul deținuților.

De asemenea, se respecta repartizarea pe sexe, o cameră mare fiind destinată persoanelor private de libertate femei. La data vizitei nu se afla în Centru nicio persoană reținută sau arestată preventiv de sex feminin sau cu vârsta cuprinsă între 18 și 22 ani.

Potrivit informațiilor furnizate de către reprezentanții Centrului structura de rezistență a clădirii în care funcționează acesta nu permite modificări, în consecință, suprafața camerelor de deținere nu poate fi mărită.

Centrul era prevăzut și cu următoarele spații: cameră de primire, bucătărie (pentru primirea și distribuirea alimentelor, precum și pentru spălarea veselei), cabinet medical (format din cameră de consultații cu mobilier specific cabinetului medical – scaune, birou, canapea consultații, dulap pentru medicamente și materiale sanitare), sală de sport (dotată cu un aparat de forță pentru exerciții de întreținere, cu gantere și cu televizor), două grupuri sanitare (dotate cu WC-uri și instalații pentru duș), cameră de vizită (întunecoasă, cu geam despărțitor și dotată cu mobilierul strict necesar destinației sale – bănci, scaune), magazii (dotate cu rafturi în care erau depozitate păături, saltele vechi, bunuri personale, lenjerii, produse pentru realizarea igienei etc.), birou personal (dotat cu mobilierul strict necesar – birou, scaune, dulapuri, etajeră).

În incinta Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Neamț exista o încăpere în care se efectua audierea persoanelor custodiate. În aceeași încăpere se asigura dreptul la vizită cu apărătorii aleși, cu psihologul, cu preotul, cu notarul public etc.

În ceea ce privește ascultarea persoanelor private de libertate de către autoritățile statului, potrivit art. 51 alin. (4) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, aceasta se realiza în condiții de confidențialitate.

Curtea de plimbare a Centrului era neacoperită, dotată cu o masă de tenis și spațiu destinat plimbării deținuților. De regulă, în funcție de condițiile climatice, persoanele private de libertate aveau dreptul de a ieși la aer fără programare anterioară, de 2 ori pe zi, câte 2 ore. **Curtea de plimbare nu asigura persoanelor private de libertate condiții corespunzătoare pentru petrecerea timpului în aer liber, motivat de faptul că nu era acoperită măcar parțial și nu era dotată cu bănci sau scaune.**

b) referitor la condițiile de cazare

Au fost vizitate camerele de detenție, camera de primire, grupurile sanitare, spațiul de preparare a hranei și magaziile de alimente, locul de primire și distribuire a mesei, magaziile pentru deținerea obiectelor personale ale persoanelor private de libertate, camera de vizită, magazia în care sunt păstrate alimentele deținuților, magaziile pentru păstrarea lenjeriei și a produselor de igienă, spațiul exterior destinat plimbării.

Camerele mari erau dotate cu câte trei paturi, iar cele mici cu câte 2 paturi. **Alt mobilier de strictă necesitate pentru depozitarea obiectelor personale, pentru efectuarea igienei și pentru servirea mesei nu a putut fi identificat de către echipa de vizită.** În unele camere existau suporturi basculante montate în pereți pentru servirea mesei. Nicio cameră nu era dotată cu chiuvetă, duș, WC, scaune, rafturi, masă etc.

Comparativ cu anul 2015, când instituția Avocatul Poporului a desfășurat o anchetă în cadrul Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Neamț, s-au constatat unele îmbunătățiri ale condițiilor de detenție, în sensul că, în camerele în care sunt custodiați deținuții au fost montate ferestre de termopan, s-au înlocuit sistemele de iluminat, plasele de la ferestre au fost înlocuite cu altele care permit într-o mai mare măsură trecerea luminii naturale și aerisirea camerelor. În camerele mici, cu două paturi, au fost montate în pereți suporturi basculante, iar pentru iluminatul artificial camerele au fost dotate cu sisteme electrice care asigurau un iluminat corespunzător în camerele de detenție. Deși au fost realizate îmbunătățiri ale condițiilor de cazare, **rămân deficitare spațiile de depozitare din camere**, persoanele private de libertate folosind paturile și spațiile libere de sub pat pentru depozitarea obiectelor personale.

Centrul era într-un proces de modernizare și igienizare, astfel că toate cele 15 camere de deținere erau dotate cu aparate de aer condiționat și fuseseră igienizate. De asemenea, **toate camerele erau dotate cu o sonerie cu ajutorul căreia persoanele custodiate solicitau deplasarea la grupul sanitar sau în alt scop.**

Referitor la satisfacerea nevoilor fiziologice pe timpul nopții, membrii echipei de vizită au putut observa că în camerele vizitate exista câte o găleată de plastic, folosită în acest scop, conform declarațiilor deținuților.

S-a adus la cunoștința personalului Centrului, că imposibilitatea de a merge la toaletă în orice moment din noapte constituie tratament degradant sancționat de articolul 3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Din informațiile personalului Centrului a reieșit că, în anul 2015 au fost achiziționate aproximativ 100 de cearșafuri de pat, 61 de cearșafuri plic, 62 de pături, 31 de perne și 100 de fețe de pernă.

Tot referitor la îmbunătățirea condițiilor de cazare, reprezentanții Centrului au informat membrii echipei de vizită că au fost alocate fonduri pentru renovarea băilor, când se vor monta lovoare și wc-uri antivandal, investiție care va fi finalizată până la sfârșitul anului 2016.

De asemenea, se afla în curs de derulare un proiect ce prevedea înlocuirea sistemului de termoficare, urmând să se achiziționeze și monteze două centrale termice, dintre care una va deservi Centrul de Reținere, iar cealaltă Inspectoratul de Poliție Județean Neamț. La momentul vizitei, membrii echipei au putut observa lucrările demarate pentru montarea noii centrale termice.

c) referitor la condițiile de igienă

Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Neamț era prevăzut cu două grupuri sanitare, din care unul era dotat cu WC și duș, iar altul era dotat cu două WC-uri turcești și două dușuri dotate cu separatoare.

Din cauza faptului că grupurile sanitare erau amplasate la demisol, aerisirea era necorepunzătoare, în urma efectuării băii formându-se vapori care favorizau apariția condensului/mucegaiului, ruginirea componentelor de metal ale instalațiilor sanitare, precum și existența unui miros neplăcut.

Produsele de igienă erau distribuite lunar, iar dezinsecția și dezinfecția se realizau periodic (lunar) sau la cerere, de către firme cu care erau încheiate contracte de prestări servicii.

Conform declarațiilor persoanelor private de libertate interviewate și potrivit documentelor puse la dispoziția membrilor echipei de vizită, deținuții aflați în Centru primesc articole de igienă (câte o pastă de dinți/lună, un săpun și hârtie igienică în cantitate suficientă), în conformitate cu Ordinul Ministrului Justiției nr. 2056/C din 8 august 2007 pentru aprobarea Normelor metodologice privind stabilirea unitară a drepturilor de echipament și de materiale igienico-sanitare aferente persoanelor private de libertate, dar au și posibilitatea achiziționării acestor produse, conform Hotărârii de Guvern nr. 157/2016 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea

pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, la cerere, o dată la două săptămâni, printr-un angajat mandatat de conducerea Centrului în acest sens.

Curățenia în camere și în spațiile comune era asigurată de deținuți (în camere se spăla de 2 ori/săptămână), care primeau și materiale de curățenie în acest sens. Spălarea lenjeriilor de pat și a obiectelor de vestimentație ale deținuților era asigurată de o spălătorie din oraș, Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Neamț având un contract atribuit prin licitație publică cu aceasta.

În ceea ce privește efectuarea igienei personale, atât angajații Centrului, cât și deținuții intervievați au afirmat că apa caldă era distribuită de două ori pe săptămână, în zilele de luni și joi, iar timpul pentru îmbăiere era suficient.

d) referitor la hrană

Cu ocazia vizitei s-a constatat că blocul alimentar era situat la un etaj superior în clădirea Inspectoratului de Poliție Județean și avea autorizație sanitară de funcționare. Persoanelor private de libertate li se asigura hrana preparată în blocul alimentar de doi bucătari și un ajutor de bucătar - persoană necalificată. Blocul alimentar era dotat cu vestiar, grup sanitar, magazii, cameră pentru prepararea hranei (cu aragazuri, chiuvete, veselă etc.), cameră pentru curățarea diverselor produse alimentare. Spațiile de depozitare a alimentelor, bucătăria și magazia erau curate, frigiderele igienizate, cu termometre în interior și probe de alimente, atât din cele preparate termic, cât și din cele neprelucrate. Pentru persoanele care ar fi necesitat regim alimentar, exista posibilitatea de preparare a hranei separat, conform indicațiilor medicale. La data vizitei niciuna din persoanele custodiate nu se afla în această situație.

Persoanele private de libertate beneficiau de trei mese pe zi, cu respectarea aportului caloric legal. Din meniul pus la dispoziția echipei de vizită a reieșit că dimineața s-au servit: biscuiți și salam, gem și ouă, telemea și margarină; la prânz: ciorbă de cartofi și fasole cu carne, borș de fasole și tocăniță de cartofi, borș rusesc și pilaf de orez; seara: arpacaș fiert cu zahăr, paste făinoase cu telemea, ghiveci de legume, varză cu carne, ostropel de paste cu carne. La momentul vizitei hrana nu era încă preparată, astfel echipa a fost în imposibilitatea de a gusta hrana servită persoanelor custodiate în Centru. **În incinta Centrului de Reținere**

și Arestare Preventivă Neamț nu exista sală de mese, persoanele custodiate servind hrana în camere.

Centrul avea o bucătărie mică, unde era depozitată hrana primită de la blocul alimentară. În Centru exista un frigider dotat cu congelator, unde persoanele private de libertate puteau păstra alimentele personale, aduse de membrii familiei sau cumpărate. Frigiderul dispunea de termometru interior cu grafic de temperatură la zi.

Din discuțiile pe care membrii echipei de vizită le-au avut cu persoanele private de libertate a reieșit că, cele mai multe dintre acestea, **nu erau mulțumite de calitatea hranei și consumau mai mult alimentele pe care le primeau în pachete, de la familie.**

e) referitor la asistența medicală

Din informațiile furnizate de personalul Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Neamț a rezultat faptul că, la momentul efectuării vizitei, Centrul dispunea de un cabinet de medicină primară, iar asistența medicală era asigurată de un medic și de o asistentă medicală, ambii angajați ai unui centru medical care aparținea Ministerului Afacerilor Interne.

Conform observațiilor medicului echipei, cabinetul medical, format dintr-o cameră, nu era în măsură să asigure confidențialitatea și intimitatea examinării medicale a persoanelor arestate.

La nivelul cabinetului medical exista un aparat de urgență care avea medicamente conform baremului. Completarea baremului se făcea pe baza condiții de prescripții medicale de la punctul de lucru farmaceutic, iar pentru medicamentele eliberate, arestatul preventiv semna de primire în registrul de consultații.

Medicamentele eliberate de la aparatul de urgență nu depășeau doza necesară pentru 24 de ore, cu excepția zilelor de sâmbătă, duminică și sărbători legale.

În cabinetul medical existau registre de consultații, în care erau consemnate datele persoanelor examinate, diagnosticul/diagnosticele și indicațiile de tratament, precum și registre de tratament unde se ținea evidența medicației administrate.

Serviciile furnizate în cadrul asistenței medicale primare erau următoarele:

- a) intervenții de primă necesitate în urgențele medico-chirurgicale;
- b) asistența curentă a solicitărilor acute;

c) monitorizarea bolilor cronice, care cuprindea: supraveghere medicală activă pentru cele mai frecvente boli cronice, prescripții de tratament medicamentos și/sau igienico-dietetic, coordonarea evaluărilor periodice efectuate de către medici de altă specialitate decât cea de medicină de familie.

d) servicii medicale preventive, precum: imunizări, depistarea activă a riscului de îmbolnăvire pentru diverse afecțiuni la persoanele cu risc crescut.

Persoanele custodiate în Centru se prezentau la cabinetul medical conform unei programări, efectuată de către medic în cazul bolnavilor aflați în tratament sau dispensarizați, respectandu-se criteriile de separație.

Fiecare consultație se înscria în registrul de consultații și, cronologic, în fișele de evoluție clinică, parte integrantă din dosarul medical. Tratamentele injectabile și intervențiile de mică chirurgie se consemnau în registrul de tratamente.

Finalizarea consultației se realiza prin semnarea și parafarea de către medic a înscrisurilor din evidențele menționate.

Codificarea cazurilor noi de îmbolnăvire se făcea conform reglementărilor în vigoare ale Ministerului Sănătății, numai în situațiile când se preciza diagnosticul unei noi îmbolnăviri. Dacă se constatau mai multe afecțiuni, se codificau fiecare dintre acestea.

Rezultatele analizelor de laborator și ale examenelor de specialitate efectuate pentru stabilirea diagnosticului se păstrau în dosarul medical, în ordine cronologică.

Constatările medicului din afara sistemului penitenciar erau consemnate în fișele personale și în dosarul medical al persoanelor arestate preventiv.

Persoanele arestate preventiv beneficiau gratuit de medicamentele prevăzute în Nomenclatorul produselor medicamentoase de uz uman aprobat de Agenția Națională a Medicamentului.

Conform procedurilor interne, administrarea medicamentelor antidiabetice, tuberculostatice, antiepileptice, antipsihotice, anxiolitice, hipnotice și sedative, precum și a altor medicamente la recomandarea medicului **se realiza strict supravegheat, în funcție de caz**. Persoanele arestate preventiv semnau pentru primirea acestor medicamente, la fiecare administrare, într-o evidență specială.

În cadrul vizitei, s-a putut remarca o situație de excepție: cazul unui arestat preventiv, care avea un diagnostic de Tulburări de comportament, stabilit de medicul psihiatru din Ambulatorul de specialitate al Spitalului Județean de Urgență Piatra Neamț, posibil în urma

unui traumatism cranio-cerebral suferit de acesta în anul 1974. Arestatul preventiv nu primise medicația specifică stabilită de medicul psihiatru cu Carbamazepină și Tiapridal din data de 04.06.2016. Astfel, **pacientul cu tulburări psihice a fost lipsit de tratament medicamentos timp de 5 zile.**

Acest aspect a reieșit din evidențele cabinetului medical unde nu era înregistrată semnătura pacientului din data de 04.06.2016 și a fost confirmat de persoana în cauză.

Explicația dată medicului echipei de vizită de către asistenta medicală a Centrului a fost în contradicție cu normele de etică și deontologie profesională, aceasta afirmând că agentul de serviciu nu i-a administrat persoanei private de libertate medicamentele, în condițiile în care **aceasta este obligația profesională a asistentului medical.** Medicamentele Carbamazepină și Tiapridal, în dozele recomandate de medicul psihiatru, se aflau într-o punguliță în cabinetul medical.

De asemenea, **Fișa medicală a arestatului preventiv era necorespunzător completată,** astfel, la diagnostic era trecut TCC în anul 1974 (antecedente personale patologice ale pacientului) și nu erau menționate corect Tulburări de comportament. Un alt aspect medical era și **lipsa unui consult la medicul specialist neurolog al arestatului preventiv,** care avea în antecedentele personale patologice un traumatism cranio-cerebral, necesitând și o obiectivare a unor posibile modificări ale sistemului nervos prin computer tomograf.

Potrivit informațiilor comunicate de conducerea unității, la nivelul Centrului de Rețineră și Arestare Preventivă Neamț, în anul 2016 nu au fost înregistrate decese ale persoanelor private de libertate și nici cazuri de agresiuni sexuale între reținuți/arestați sau între aceștia și lucrătorii Centrului.

Urgențele se rezolvau prin sistemul 112, cei aflați în custodia Centrului fiind transportați la unitățile medicale sub pază.

f) referitor la asistența psihologică

Referitor la asistența psihologică a persoanelor private de libertate, din informațiile oferite de personalul Centrului a rezultat că, la depunere, minorii erau consiliați psihologic de către psihologul Inspectoratului de Poliție a Județului Neamț, la solicitarea șefului de Centru. Pentru celelalte situații, psihologul se deplasa la sediul Centrului de Rețineră și

Arestare Preventivă Neamț, doar la solicitarea șefului Centrului, pentru a consilia persoanele cu dificultăți de adaptare la mediul carceral sau cele cu diferite deficiențe de ordin psihic.

g) referitor la asistența socială

Din constatările asistentului social al echipei au rezultat următoarele:

Deținuții majori aflați în custodia Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Neamț au dreptul la 4 vizite/lună, iar deținuții minori la 6 vizite/lună, însă au fost situații când a fost suplimentat numărul de vizite.

În anumite situații, deținuții custodiați în Centru puteau primi vizite și în afara orelor de vizită (de ex. din partea avocaților), chiar și la orele 21-22.

Din cele 15 camere ale Centrului, doar 5 erau dotate cu aparate TV, care aparțineau persoanelor private de libertate.

Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Neamț dispunea de o sală de sport dotată cu bancă, 3 gantere (legate în paviment) și un aparat de fitness nefuncțional. De asemenea, Centrul mai avea o frizerie pentru care nu avea angajat personal, în aceeași cameră existând și un loc de rugăciune. În Centru mai exista și o mică bibliotecă care îndeplinea și rolul de cameră de amprentare.

Centrul avea în dotare un singur post telefonic cu cartelă, plasat în apropierea sălii de sport, la distanță de biroul supraveghetorului, asigurându-se confidențialitatea convorbirilor. Deținuții majori aveau acces la acesta, conform legii, de 3 ori/săptămână, câte 3 apeluri telefonice cu durata maximă cumulată de 30 de minute, iar deținuților minori li se acordă posibilitatea de a accesa postul telefonic de 5 ori pe săptămână, câte 3 apeluri telefonice, tot cu durata maximă cumulată de 30 de minute. Cartelele (Romtelecom) puteau fi procurate de persoanele custodiate, contra cost, prin intermediul angajaților mandatați pentru a face cumpărăturile. Evidența convorbirilor telefonice era ținută într-un registru de evidență telefoane.

În ceea ce privește dreptul de a primi pachete, deținuții aflați în custodia Centrului puteau primi lunar un pachet cu produse alimentare în greutate de maximum 10 kg, la care se putea adăuga o cantitate de maximum 6 kg de fructe și legume, precum și o cantitate de maximum 20 litri de apă minerală și/sau băuturi răcoritoare. Persoanele private de libertate mai puteau primi, anual, 3 pachete suplimentare, cu ocazia zilei naționale sau a unor

sărbători religioase importante ale cultului sau religiei căruia/căreia îi aparțin și cu ocazia zilei de naștere.

Dreptul de a face cumpărături se exercita de către deținuți la cerere (se completa un formular de solicitare), conform Hotărârii de Guvern nr. 157/2016, o dată la două săptămâni.

În camere erau afișate informații cu privire la obligațiile, interdicțiile și drepturile persoanelor private de libertate.

Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Neamț asigura plicuri și hârtie pentru cei care nu aveau posibilitatea financiară să și le achiziționeze, iar corespondența era ridicată de un reprezentant al Poștei Române în fiecare zi.

h) referitor la personalul Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Neamț

Biroul personalului din Centru era localizat la intrare, lângă zona de primire și pază, era mic, întunecos, **dotat cu mobilier vechi și nu asigura o ventilație corespunzătoare.**

Schema de personal era de 20 de angajați: un șef și 19 de agenți, din care efectiv lucrau 16, motivat de faptul că 2 posturi erau neocupate și 3 angajați erau în concediu pentru creștere copil. Conform informațiilor primite de la personalul Centrului, **nivelul de salarizare al agenților era scăzut, iar sistemul de promovare greoi, ceea ce cauza lipsa de personal. Potrivit personalului Centrului, în ultimul an nu se mai efectuase nici o promovare.**

i) alte aspecte

În cadrul discuțiilor cu persoanele private de libertate din Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Neamț, acestea au invocat: asistența medicală necorespunzătoare; suprafața mică a camerelor de detenție; starea proastă a paturilor și saltelelor; accesul restricționat pe timpul nopții la grupurile sanitare; calitatea necorespunzătoare a hranei; lipsa mobilierului necesar servirii mesei; dotările necorespunzătoare ale grupurilor sanitare.

O persoană privată de libertate a menționat că **nu a primit tratamentul medical prescris de medicul psihiatru de câteva zile.** De asemenea, **era nemulțumită de calitatea mâncării primite și de lenjeria murdară** și a precizat că nu erau ploșnițe sau alte insecte dăunătoare. Cu privire la programul de plimbare nu avea nicio plângere, motivat de faptul că putea ieși zilnic la curtea de plimbare și la sala de sport, unde putea face mișcare și urmări emisiuni TV.

O altă persoană custodiată în Centru a precizat că **asistența medicală nu era corespunzătoare (nu primea medicamente la nevoie), mâncarea era fără gust și diluată, iar nevoile fiziologice le făcea pe timpul nopții la găleata din cameră.** A primit consiliere psihologică în momentul intrării în Centru și ulterior, iar personalul Centrului are un comportament corespunzător.

Din petițiile înregistrate la instituția Avocatul Poporului, a reieșit că unele persoane custodiate în Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Neamț erau nemulțumite de dimensiunea camerelor, de lipsa dotărilor strict necesare din camere, de calitatea hranei primite, precum și de asigurarea dreptului la plimbare. La momentul efectuării vizitei, petenții nu se mai aflau în custodia Centrului, fiind puși în libertate, dar echipa de vizită a verificat informațiile oferite de aceștia, referitoare la condițiile de cazare din Centru.

Cu privire la dotările strict necesare ale camerelor, deși au fost realizate unele îmbunătățiri ale condițiilor de cazare (montare suporturi basculante, aparate de aer condiționat, achiziționare de lenjerie), **condițiile de detenție erau precare, putând pune în pericol sănătatea, integritatea fizică și chiar viața persoanelor custodiate.**

Față de cele expuse, în temeiul art. 29¹¹ alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Avocatul Poporului:

RECOMANDĂ
conducerii Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Neamț
să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

- asigurarea unor condiții de detenție corespunzătoare prin dotarea tuturor camerelor cu paturi și saltele noi, precum și cu mobilierul necesar pentru servirea mesei și păstrarea bunurilor și obiectelor personale;
- examinarea posibilității amenajării unei săli de mese la nivelul Centrului și luarea măsurilor necesare pentru îmbunătățirea calității hranei oferite persoanelor private de libertate, în condițiile în care persoanele custodiate în Centru s-au plâns cu privire la calitatea hranei, iar echipa de vizită a putut observa că, potrivit meniului prezentat, în seara efectuării vizitei urma să se servească arpacaș cu zahăr;

- identificarea unor soluții pentru asigurarea accesului permanent al persoanelor private de libertate la grupurile sanitare, având în vedere că, în pofida soneriilor pentru apelarea personalului în vederea prezentării la grupurile sanitare, prezența găleților în camere certifica satisfacerea nevoilor fiziologice de către deținuți în camere;
- asigurarea asistenței medicale corespunzătoare prin amenajarea cabinetului medical și angajarea personalului medical în număr suficient pentru asigurarea continuității acordării asistenței medicale, precum și pentru îndeplinirea corectă a atribuțiilor personalului medical, având în vedere că administrarea tratamentelor și completarea fișelor sunt atribuții ale personalului medical;
- efectuarea demersurilor legale la autoritățile ierarhic superioare pentru finalizarea lucrărilor de investiții: igienizarea și modificarea toaletelor în scopul respectării normelor igienico-sanitare, dotarea băilor comune cu mobilierul și utilitățile necesare, asigurarea unei aerisiri corespunzătoare în vederea eliminării condensului, mușgaiului și mirosului neplăcut;
- amenajarea unui acoperiș de protecție la curtea de plimbare pentru condiții meteo nefavorabile și dotarea acesteia cu scaune sau bănci;
- efectuarea demersurilor legale la autoritățile ierarhic superioare pentru asigurarea condițiilor de muncă decente personalului, în condițiile în care biroul destinat desfășurării activității acestuia era mic, întunecos, dotat cu mobilier vechi și nu asigura o ventilație corespunzătoare;
- efectuarea demersurilor legale la autoritățile ierarhic superioare pentru angajarea personalului necesar desfășurării activităților din Centru, precum și pentru promovarea celui existent, conform prevederilor legale.

Bacău, 24 noiembrie 2016